

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว (สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๐๓ ๒๗๔๔)

ที่ กท ๑๒๐๗/๒๖๕๒

วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน ผู้อำนวยการเขต

ตามที่กรมการศาสนา ได้มีหนังสือที่ วธ ๐๓๐๓/๔๕๔๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรียนปลัดกรุงเทพมหานคร ขอความร่วมมือสำนักงานเขตร่วมกับเจ้าคณะเขต พิจารณาเสนอชื่อบุคคล องค์กร หน่วยงาน ที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปี ๒๕๖๔ ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ และมีคุณสมบัติ ผลงาน ครบถ้วนตามระเบียบของกรมการศาสนา สำนักงานเขตละ ๒ ราย ใน ๑๐ ประเภท และไม่ซ้ำประเภทกัน โดยเจ้าคณะเขตหรือสำนักงานเขตจะเป็นผู้ส่งแบบรายงานประวัติฯ และผลงานไปยังกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ภายในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาพิจารณาคัดเลือกให้เข้ารับรางวัลพระราชทาน “เสาศาสนาธรรมจักร” จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นั้น

สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวจึงเรียนประสานมาเพื่อโปรดพิจารณาคัดเลือกบุคคล องค์กร หน่วยงาน ที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปี ๒๕๖๔ ร่วมกับเจ้าคณะเขตโดยใช้แนวทางการดำเนินการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาและข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา และจัดส่งผลการคัดเลือกดังกล่าวให้กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม โดยตรงภายในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ หากประสงค์จะขอข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อได้ที่ สำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม กรมการศาสนา หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๙ ๓๗๓๐ รายละเอียดปรากฏดังเอกสารที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายชวนบูรณ์ หอมนาน)

ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว

รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว

สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว
รับที่ ๑๖๑๐๘
วันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๖๓
เวลา ๑๖.๑๐ น.

๖๔๗/๑
๑๖ พ.ย. ๒๕๖๓
เวลา ๑๖.๑๐

กรุงเทพมหานคร
เลขที่ 18116
วันที่ - 9 พ.ย. 2563
กรมการศาสนา 41
๑๐ ถนนเทิอสมร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

ที่ วธ ๐๓๐๓/ ๕๕๕๖

ส่วนวัฒนธรรม สทท.
รับที่ ๑๕๖๖๖
วันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๖๓
เวลา .....

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ส่วนเลขานการ ศิลป
รับที่ กรมศิลป ๒๒๒๒
วันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๖๓
เวลา ๑๐.๓๗ น.

เรื่อง การคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔
เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา จำนวน ๑ ชุด
- ๒. ข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา จำนวน ๑ ชุด

ด้วย วันวิสาขบูชา วันเพ็ญเดือน ๖ เป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เนื่องด้วยเป็นวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และองค์การสหประชาชาติยกย่องให้เป็นวันสำคัญสากลของโลก ซึ่งในวาระที่จะถึงนี้ตรงกับวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ กรมการศาสนาได้กำหนดให้มีการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทาน "เสาเสมอธรรมจักร" จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กรมการศาสนา ขอความร่วมมือสำนักงานเขตร่วมกับเจ้าคณะเขต พิจารณาเสนอชื่อบุคคลองค์กร หน่วยงาน ที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ โดยมีคุณสมบัติ ผลงาน ครบถ้วนตามระเบียบกรมการศาสนา ว่าด้วยการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๔ และข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา เขตละ ๒ ราย ใน ๑๐ ประเภท ตามที่ระเบียบกรมการศาสนา กำหนดไว้ โดยไม่ซ้ำประเภทกัน ทั้งนี้ เจ้าคณะเขตหรือสำนักงานเขต จะเป็นผู้ส่งแบบรายงานประวัติฯ และผลงานของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อสมควรได้รับการคัดเลือกดังกล่าวแล้ว ไปยังกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ภายในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ เพื่อกรมการศาสนาจะได้นำเสนอคณะกรรมการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พิจารณาคัดเลือกต่อไป โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานประวัติและผลงานได้ที่ www.dra.go.th ทั้งนี้ ได้มีหนังสือณัติการเจ้าคณะเขตและแจ้งให้ผู้อำนวยการเขตทราบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน ผอ.สทท.
พิจารณา โดยประสาน สนช.

ขอแสดงความนับถือ

(นางศิลปสวย ระวีแสงสูรย์)
ปลัดกรุงเทพมหานคร
๑๓ พ.ย. ๖๓

(นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ)
อธิบดีกรมการศาสนา

สำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
โทร. ๐ ๒๒๐๙ ๓๗๓๐
โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๙๖๓๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : m-culture0300@saraban.mail.go.th

แนวทางการดำเนินการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา
สอดคล้องกับระเบียบกรมการศาสนา ว่าด้วยการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๔

๑. ประเภทของผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๑) ประเภทส่งเสริมการศึกษาพระพุทธศาสนา มี ๔ สาขา

๑.๑) สาขาการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม แผนกบาลี

๑.๒) สาขาการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๑.๓) สาขาการศึกษาพระพุทธศาสนา แผนกอุดมศึกษา

๑.๔) สาขาการแต่งหนังสือทางพระพุทธศาสนา

๒) ประเภทการศึกษาสงเคราะห์ มี ๒ สาขา

๒.๑) สาขาการศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

๒.๒) สาขาการศึกษาศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

๓) ประเภทส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนา มี ๒ สาขา

๓.๑) สาขาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศ

๓.๒) สาขาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ

๔) ประเภทส่งเสริมการปฏิบัติธรรม

๕) ประเภทส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์

๖) ประเภทสงเคราะห์ประชาชนและส่งเสริมการพัฒนาชุมชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

มี ๒ สาขา

๖.๑) สาขาสงเคราะห์ประชาชนและชุมชน

๖.๒) สาขาส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๗) ประเภทส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมมรดกไทยทางพระพุทธศาสนา

๘) ประเภทสื่อมวลชนที่ส่งเสริมพระพุทธศาสนา

๙) ประเภทสมาคม องค์กร มูลนิธิ สถาบันและหน่วยงานที่มีกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา

๑๐) ประเภทผู้ประกอบการอาชีพที่มีคุณธรรมและส่งเสริมพระพุทธศาสนา

๒. คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการคัดเลือก

๑) เป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา

๒) เป็นพระสงฆ์ ขรวาาส หรือหน่วยงาน

๓) เป็นผู้มีความประพฤติดีงาม เป็นที่ยอมรับของสังคม

๔) เป็นผู้ประกอบอาชีพสุจริต ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี หรือเป็นที่รังเกียจของสังคม

๕) เป็นผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๖) เป็นผู้ไม่เคยต้องโทษหรือต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้ติดคุก หรืออยู่ระหว่าง

การพิจารณาคดีของศาล ฐานความผิดเกี่ยวกับการล่วงละเมิดศีลธรรมอันดี

๗) เป็นผู้ไม่เคยได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๘) มีประวัติและผลงานเป็นที่ยอมรับและปรากฏผลดีเด่นในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน

โดยมีการจัดกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๓. การเสนอรายชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือก

๑) มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด

๒) ศึกษาข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์ ๑๐ ประเภท (แนวทางการกรอก

รายละเอียด)

๓) มีผลงาน

- ๓) มีผลงานตรงกับข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์ ๑๐ ประเภท
- ๔) ส่วนกลาง ขอรับแบบฟอร์มที่สำนักงานเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร กรมการศาสนา ส่วนภูมิภาค ขอรับแบบฟอร์มที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทุกจังหวัด ดาวน์โหลดจาก www.dra.go.th เมฆุหลัก กฎ ระเบียบ ระเบียบกรมการศาสนา ว่าด้วยการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา
- ๕) มีผลงานย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓)
- ๖) ผลงานที่เคยเสนอจนได้รับรางวัลในนามบุคคลหรือหน่วยงานมาแล้ว จะนำผลงานนั้น ไปเสนอรับรางวัล ประเภทอื่นอีกไม่ได้

- ๗) จัดทำเป็นรูปเล่ม ๑ เล่ม พร้อมประกอบด้วย
  - ๗.๑) ภาพถ่ายหน้าตรง ถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๒ นิ้ว ไม่ใช่ภาพถ่ายสำเนาจำนวน ๒ ภาพ ด้านหลังภาพเขียนชื่อ - นามสกุล - ฉายา พร้อมประเภทและสาขา
  - ๗.๒) ภาพกิจกรรม ตรงกับประเภทที่ขอรับการคัดเลือกและมีเจ้าของผลงานอยู่ในภาพนั้นอย่างน้อย ๑๐ ภาพ
  - ๗.๓) การบริจาคเงินต้องมีหลักฐานหรือคำรับรองที่แสดงว่าได้ทำประโยชน์ (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการบริจาค สำเนาใบอนุโมทนาบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคล/หน่วยงาน ที่ได้รับบริจาค
  - ๗.๔) สำเนาใบประกาศเกียรติคุณ
  - ๗.๕) สรุปลงงานย้อนหลัง ๕ ปี (๑ หน้ากระดาษ เอ ๔) ใส่แผ่นซีดี (microsoft word)
  - ๗.๖) การสะกดชื่อ นามสกุล ควรถูกต้องตรงกันทั้งผู้กรอกประวัติและหนังสือนำส่ง
  - ๗.๗) ตำแหน่งหรือยศ กรุณากรอกให้เต็มยศ อาทิ พ.อ. ควรเป็น พันเอก
  - ๗.๘) ผลงานการเลื่อนระดับของครู ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำคุณประโยชน์ฯ ได้

- ๗.๙) ผลงานการขอเลื่อนสมณศักดิ์ ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำคุณประโยชน์ฯ ได้
- หมายเหตุ : ผู้ขอเสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ต้องส่งเอกสารให้ครบตามที่กรมการศาสนา กำหนด ถ้าเอกสารไม่ครบตามที่กำหนด จะไม่ได้รับการพิจารณา

๔. การนำเสนอผลงาน เสนอรายละ ๑ ประเภท และ ๑ สาขา

- กรุงเทพมหานคร ผู้ขอรับการคัดเลือกจะต้อง
- ๑) ได้รับการรับรองผลงานจากเจ้าอาวาสหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์
  - ๒) ได้รับการรับรองผลงานจากเจ้าคณะเขตและผู้อำนวยการเขตที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่
  - ๓) ผู้อำนวยการเขตหรือเจ้าคณะเขต จัดทำหนังสือถึงกรมการศาสนา
- * ในกรณีที่ผู้ถูกเสนอชื่ออยู่ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ แต่ไม่ได้อยู่ในเขตปกครองบ้านเมืองให้ใช้เขตปกครองบ้านเมืองของผู้ถูกเสนอชื่อเป็นเกณฑ์ เพื่อให้ผู้อำนวยการเขตรับรอง ส่วนภูมิภาค ผู้ขอรับการคัดเลือกจะต้อง
- ๑) ได้รับการรับรองผลงานจากเจ้าอาวาสหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์
  - ๒) ส่งผลงานผ่านสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่
  - ๓) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ตรวจสอบ รวบรวมผลงานของผู้ขอรับการคัดเลือก นำเสนอคณะกรรมการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาคัดเลือกตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด

สาขาต่างประเทศ เสนอได้เฉพาะที่เป็นบุคคลเท่านั้น

๑) พระภิกษุ

- ๑.๑) ฝ่ายมหานิกายในประเทศสหรัฐอเมริกา ให้ยื่นต่อประธานสมัชชาสงฆ์ไทย
- ๑.๒) ฝ่ายธรรมยุตในประเทศสหรัฐอเมริกา ให้ยื่นต่อประธานสงฆ์คณะธรรมยุต
- ๑.๓) ในประเทศอื่น ๆ ให้ยื่นต่อเจ้าอาวาสต้นสังกัดในประเทศไทย รับรองแล้วแต่กรณี

๒) ชาวต่างประเทศ

๒.๑) เจ้าอาวาสวัดไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา เสนอชื่อชาวต่างประเทศต่อประธานสมัชชาสงฆ์ไทย, ประธานสงฆ์คณะธรรมยุต ตามลำดับ แล้วแต่กรณี

๒.๒) เจ้าอาวาสวัดไทยในประเทศอื่น ๆ ยื่นต่อมหาวิทยาลัยสงฆ์ ทั้ง ๒ แห่ง โดยประสานข้อมูลจากสถานทูตหรือสถานกงสุลในประเทศนั้นๆ

๕. จำนวนผู้สมควรได้รับการคัดเลือก จำนวน ๑๖๐ ราย

๑) ส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร)	จำนวน ๓๑ ราย
ต่างประเทศ	จำนวน ๑๒ ราย
๒) ส่วนภูมิภาค ๗๖ จังหวัด	จำนวน ๑๑๗ ราย

๖. กระบวนการคัดเลือก

๑) ส่วนกลาง : กรมการศาสนา

ก. การเสนอชื่อ

๑. เจ้าคณะเขตและผู้อำนวยการเขต พิจารณาแล้ว ผู้อำนวยการเขตหรือเจ้าคณะเขต มีหนังสือนำเสนอกรมการศาสนา

๒. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพิจารณาดำเนินการคัดเลือกระดับจังหวัดแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหนังสือนำเสนอกรมการศาสนา พร้อมรายงานการประชุมแนบท้าย

๓. ลงทะเบียนผู้ได้รับการเสนอชื่อจากผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการเขต ในกรุงเทพมหานคร ประธานสมัชชาสงฆ์ไทย ประธานสงฆ์คณะธรรมยุตในประเทศสหรัฐอเมริกา เจ้าอาวาส ในประเทศไทย เสนอพระภิกษุสงฆ์ ในประเทศอื่น ๆ แยกตามประเภท

ข. ตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้ได้รับการเสนอชื่อ ดังนี้

๑. การกรอกประวัติและผลงานของพระภิกษุ ฆราวาส หน่วยงาน ถูกต้องตามแบบฟอร์ม ศน.๑ , ศน.๒, ศน.๓ ผ่านการรับรองตามที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด

๒. ภาพถ่ายหน้าตรง ถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๒ นิ้ว ไม่ใช่ภาพถ่ายสำเนา จำนวน ๒ ภาพ

๓. ผลงานและสัทธิที่ย้อนหลังครบ ๕ ปี

๔. ผลงานตรงตามข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์

๕. ภาพกิจกรรม/ผลงาน ตรงกับประเภทที่ขอรับการคัดเลือกและมีเจ้าของผลงานอยู่ในภาพนั้น อย่างน้อย ๑๐ ภาพ

๖. สำเนาใบประกาศเกียรติคุณ

๗. การบริจาคเงินต้องมีหลักฐานหรือคำรับรองที่แสดงว่าได้ทำประโยชน์ (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการบริจาค สำเนาใบอนุโมทนาบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคล/หน่วยงาน ที่ได้รับบริจาค

๘. สรุปลงาน ๕ ปี ๑ หน้ากระดาษ เอ ๔ ใส่แผ่นซีดี (microsoft word)

๙. การสะกด...

๙. การสะกดชื่อ นามสกุล ควรถูกต้องตรงกันทั้งผู้กรอกประวัติและหนังสือนำเสนอ
๑๐. ตำแหน่งหรือยศ กรุณากรอกให้เต็มยศ อาทิ พ.อ. ควรเป็น พันเอก
๑๑. ผลงานการเลื่อนระดับของครู ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำ

คุณประโยชน์ฯ ได้

๑๒. ผลงานการขอเลื่อนสมณศักดิ์ ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำ

คุณประโยชน์ฯ ได้

ค. วิธีการคัดเลือก

๑. ประชุมคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา นำเสนอคณะกรรมการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒. ประชุมคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา นำเสนอคณะกรรมการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓. สรุปผลงานการคัดเลือกของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาส่วนกลางและต่างประเทศ ส่วนภูมิภาค นำเสนอคณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พิจารณาให้การเห็นชอบ

๔. คณะกรรมการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พิจารณาให้การเห็นชอบ

๕. ประกาศผลการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

๒) ส่วนภูมิภาค

ก. การเสนอชื่อ

๑. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งแนวทาง วิธีการไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. ให้คำแนะนำแก่ผู้ที่จะเสนอผลงานเข้ารับการคัดเลือก ฯ

๓. ผู้เสนอผลงาน ฯ นำข้อมูลประวัติและผลงานเพื่อประกอบการพิจารณา ให้เจ้าคณะจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด รับรอง ตามแบบ ศน. ๔, ศน. ๕, ศน. ๖

๔. นำผลงานส่งสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๕. ลงทะเบียนผู้ส่งผลงาน แยกตามประเภท ๑๐ ประเภท

ข. ตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้ได้รับการเสนอชื่อ ดังนี้

๑. การกรอกประวัติและผลงานของพระภิกษุ ฆราวาส หน่วยงาน ถูกต้องตามแบบฟอร์ม ศน. ๔ , ศน. ๕, ศน. ๖ ผ่านการรับรองตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด

๒. ภาพถ่ายหน้าตรง ถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๒ นิ้ว ไม่ใช้ภาพถ่ายสำเนา จำนวน ๒ ภาพ

๓. ผลงานและสภิตีย้อนหลังครบ ๕ ปี

๔. ผลงานตรงตามข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์

๕. ภาพกิจกรรม/ผลงานตรงกับประเภทที่ขอรับการคัดเลือกและมีเจ้าของผลงานอยู่ในภาพนั้น อย่างน้อย ๑๐ ภาพ

๖. สำเนาใบประกาศเกียรติคุณ

๗. การบริจาคเงินต้องมีหลักฐานหรือคำรับรองที่แสดงว่าได้ทำประโยชน์ (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการบริจาค สำเนาใบอนุโตนบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคล/หน่วยงานที่ได้รับบริจาค

๘. สรุปผลงาน ๕ ปี ๑ หน้ากระดาษ เอ ๔ ใส่แผ่นซีดี (microsoft word)

๙. การสะกดชื่อ นามสกุล ควรถูกต้องตรงกันทั้งผู้กรอกประวัติและหนังสือนำเสนอ

๑๐. ตำแหน่ง...

๑๐. ตำแหน่งหรือยศ กรุณากรอกให้เต็มยศ อาทิ พ.อ. ควรเป็น พันเอก

๑๑. ผลงานการเลื่อนระดับของครูไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำ
คุณประโยชน์ฯ ได้

๑๒. ผลงานการขอเลื่อนสมณศักดิ์ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารการพิจารณาผู้ทำ
คุณประโยชน์ฯ ได้

ค. วิธีการคัดเลือก

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าคณะจังหวัด
ทั้ง ๒ ฝ่าย เป็นที่ปรึกษา ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองประธาน ประธานสภา
วัฒนธรรมจังหวัด ผู้ที่เคยได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา รางวัลเสมาธรรมจักร
จำนวน ๓ รูป/คน โดยให้มีการปรับเปลี่ยนหมุนเวียนผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ในจังหวัด
เป็นคณะกรรมการพิจารณา และผู้ทรงคุณวุฒิทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ไม่เกิน ๑๐ รูป/คน เป็นกรรมการ วัฒนธรรม
จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ เสนอรายชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือก จะเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ก็ได้

๒. ประชุมคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ในระดับจังหวัด เป็นบรรพชิต
หรือคฤหัสถ์ก็ได้ จำนวนไม่เกิน ๒ ราย และจะต้องมีรายงานการประชุมการคัดเลือกฯ แนบส่งกรมการศาสนา
ภายในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓) ต่างประเทศ

ก. การเสนอชื่อ

๑. เจ้าอาวาสวัดไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา เสนอผลงานผู้ขอรับการคัดเลือกจะเป็น
บรรพชิตหรือคฤหัสถ์ก็ได้ ต่อประธานสมัชชาสงฆ์ไทย กรรมการคณะสงฆ์คณะธรรมยุต ในประเทศสหรัฐอเมริกา

๒. เจ้าอาวาสวัดในประเทศไทย เสนอพระภิกษุสงฆ์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศอื่น ๆ
เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประเภทละ ๑ ราย

๓. ประธานสมัชชาสงฆ์ไทย กรรมการคณะสงฆ์คณะธรรมยุต ในประเทศสหรัฐอเมริกา
และเจ้าอาวาสวัดในประเทศไทยที่พระภิกษุสงฆ์ไปปฏิบัติหน้าที่ในประเทศอื่น ๆ ให้การรับรอง ตามแบบ คน.๗,
คน.๘

ชาวต่างประเทศ

๑. เจ้าอาวาสวัดไทยประเทศสหรัฐอเมริกา เสนอชื่อชาวต่างประเทศต่อประธานสมัชชา
สงฆ์ไทย, กรรมการคณะสงฆ์คณะธรรมยุตในประเทศสหรัฐอเมริกา

๒. เจ้าอาวาสวัดไทยในประเทศอื่น ๆ ยื่นต่อมหาวิทยาลัยสงฆ์ ทั้ง ๒ แห่ง โดยประสาน
ข้อมูลจากสถานทูตหรือสถานกงสุลในประเทศนั้น ๆ

เสนอผลงานให้กรมการศาสนา ภายในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

ข. ตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้ได้รับการเสนอชื่อ ดังนี้

๑. การกรอกประวัติและผลงานของพระภิกษุ ฆราวาส หน่วยงาน ถูกต้องตาม
แบบฟอร์ม คน.๗, คน.๘ ผ่านการรับรองตามที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด

๒. รายชื่อผู้ที่สามารถติดต่อได้ในประเทศไทย

๓. การบริจาคเงินต้องมีหลักฐานหรือคำรับรองที่แสดงว่าได้ทำประโยชน์ (ถ้ามี)
เช่น หนังสือรับรองการบริจาค สำเนาใบอนุโมทนาบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคล/หน่วยงาน ที่ได้รับบริจาค

๔. ผลงานและสถิติย้อนหลังครบ ๕ ปี

๕. ผลงานตรงตามข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์

๖. ภาพกิจกรรม...

๖. ภาพกิจกรรม/ผลงานตรงกับประเภทที่ขอรับการคัดเลือกและมีเจ้าของผลงานอยู่ในภาพนั้น อย่างน้อย ๑๐ ภาพ

๗. สำเนาใบประกาศเกียรติคุณ

๘. การบริจาคเงิน ต้องมีสำเนาใบอนุโมทนาบัตร และรับรองสำเนาโดยบุคคล/หน่วยงานที่ได้รับบริจาค

๙. สรุปลงาน ๕ ปี ๑ หน้ากระดาษ เอ ๔ ใส่แผ่นซีดี (microsoft word)

ค. วิธีการคัดเลือก

กรมการศาสนา แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ฯ เพื่อพิจารณาดำเนินการคัดเลือก ฯ

๗. การตัดสิน

๑) ผู้ที่เสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ทั้งส่วนกลาง ต่างประเทศและส่วนภูมิภาค ในระหว่างการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ต้องเข้าร่วมกิจกรรมของทางกรมการศาสนาหรือหน่วยงานที่เสนอชื่อ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๒) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา เป็นผู้พิจารณา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผลการคัดเลือกในระดับจังหวัด เพื่อนำเสนอคณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา โดยไม่ต้องแจ้งให้จังหวัดทราบ

๓) คณะกรรมการฝ่ายคัดเลือก ฯ เป็นผู้พิจารณาตัดสิน โดยพิจารณาจากรายชื่อพร้อมประวัติ และผลงานที่ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ฯ

๔) คณะกรรมการฝ่ายคัดเลือก ฯ สงวนสิทธิ์ที่จะไม่ให้รางวัลใดก็ได้ หากไม่มีผู้สมควรได้รับรางวัลนั้น

๕) การตัดสินของคณะกรรมการฝ่ายคัดเลือก ฯ ถือเป็นยุติไม่สามารถยกขึ้นมาพิจารณาใหม่ได้

๘. ประกาศผลการคัดเลือก

๑) ส่วนกลาง

๑.๑) คณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา พิจารณาสรุปลงานการคัดเลือกผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

๑.๒) แจ้งประกาศผลผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา, เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร, เจ้าคณะเขต, ผู้อำนวยการเขต, ประธานสมัชชาสงฆ์ไทย/กรรมการคณะสงฆ์ธรรมยุต ในประเทศสหรัฐอเมริกา และเจ้าอาวาสวัดไทย ฯ เพื่อเตรียมเข้ารับเสาศาสนาธรรมจักร ในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา

๒) ส่วนภูมิภาค

๒.๑) กรมการศาสนา แจ้งเจ้าคณะจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

๒.๒) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด แจ้งผู้ได้รับการคัดเลือก ฯ ในจังหวัด เพื่อเตรียมเข้ารับเสาศาสนาธรรมจักร ในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

๒.๓) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจัดงานแสดงความยินดีแก่ผู้ได้รับรางวัลพระราชทานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการจัดงาน และเชิญอดีตผู้ได้รับพระราชทานรางวัลทุกรูป/คน มาร่วมแสดงความยินดี

๙. รางวัล

ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา แต่ละประเภท ซึ่งเป็นบรรพชิต
คฤหัสถ์ หน่วยงาน จะได้เข้ารับพระราชทานรางวัลเสมาธรรมจักร ในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา
เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา

.....

ข้อกำหนดเฉพาะของผู้ทำคุณประโยชน์

๑. ประเภทส่งเสริมการศึกษาพระพุทธศาสนา มี ๔ สาขา

๑.๑ สาขาการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม แผนกบาลี

๑.๒ สาขาการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

๑.๓ สาขาการศึกษาพระพุทธศาสนา แผนกอุดมศึกษา

การศึกษาพระพุทธศาสนา หมายถึง การศึกษาซึ่งคณะสงฆ์เป็นผู้จัดตั้งและดำเนินการ ไม่ว่าจะ เป็นแผนกบาลี แผนกธรรม แผนกสามัญศึกษา และการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา พระเถระรูปใดรูปหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นเจ้าสำนักเรียน เจ้าของ ผู้ก่อตั้งสถาบันการศึกษาหรือพระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่งหรือหลายรูป หรือคฤหัสถ์คนใดคนหนึ่งหรือหลายคน เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินการจนเป็นผลสำเร็จด้วยดี มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน มีอาคารสถานที่เป็นเอกเทศ มีจำนวนผู้สอนและผู้เรียนมีปริมาณสูงพอสมควร เป็นสำนักเรียนและสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง เป็นที่เชิดหน้าชูตาในเขตหรือท้องถิ่นนั้น ๆ จนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

ในการประเมินคุณค่าของสำนักเรียนและสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งนั้น จะพิจารณาจากบทบาทของเจ้าสำนักเรียน ผู้ก่อตั้ง เจ้าของ ผู้บริหารหรือพระสงฆ์รูปใดรูปหนึ่ง หรือคฤหัสถ์คนใดคนหนึ่ง ซึ่งได้รับมอบหมายและมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โดยประเมินผลจาก

(๑) การสนับสนุนการศึกษา ความพร้อมในการดำเนินงานในด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ทุนการศึกษา เป็นต้น

(๒) งบประมาณในการดำเนินงานแต่ละปี การอุปถัมภ์บำรุงพระภิกษุสามเณร หรือเด็กและเยาวชนผู้ศึกษาเล่าเรียนในวัด ด้วยปัจจัยสี่และการเรียนการสอน

(๓) จำนวนผู้สอนและผู้เรียน ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์จำนวนผู้สอบไล่ได้ โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มทั้งหมดในสาขาเดียวกัน และพิจารณาจากผลลัพธ์หรือสถิติในรอบ ๕ ปี

สำนักเรียนเก่าแก่ของวัดและสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนมานาน สามารถรักษามาตรฐานในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูง

๑.๔ สาขาการแต่งหนังสือทางพระพุทธศาสนา

การแต่งหนังสือทางพระพุทธศาสนา ถือได้ว่าเป็นความสามารถเฉพาะตัวของผู้แต่ง เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปว่า หนังสือเป็นอุปกรณ์สำคัญในการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบตามหลักสูตรหรือนอกระบบซึ่งมีผลจากการอ่านเป็นความรู้และสติปัญญา นอกจากนี้ หนังสือทางพระพุทธศาสนายังเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) ด้านคุณภาพ คือ เนื้อหาสาระของเรื่องว่ามีความถูกต้องตรงตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ให้ความจริงและเหตุการณ์ที่ถูกต้อง มีสำนวนกระชับน่าอ่าน เป็นที่ใคร่ธรรม ชวนให้ประพฤติปฏิบัติตาม มีคุณค่าต่อการศึกษาพระพุทธศาสนาในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน

(๒) ด้านปริมาณ มีจำนวนพอสมควร ไม่ว่าจะ เป็นผลงานหนังสือที่จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม จำนวนมากกว่า ๕ เล่มขึ้นไป อาจมีผลงานด้านบทความทางวิชาการประกอบด้วยก็ได้ ว่าโดยรูปแบบอาจจะเป็นเรื่องแต่ง เรื่องแปล ปาฐกถา หรือบทความ รวมทั้งพิมพ์เป็นเล่ม

(๓) หนังสือประเภทแบบเรียนตามหลักสูตรวิชาศีลธรรมหรือจริยธรรมศาสนา หรือปรัชญา จะไม่ได้รับการพิจารณาเป็นผลงานหลัก แต่อาจใช้เป็นผลงานประกอบเท่านั้น

๒. ประเภทการศึกษาสงเคราะห์ มี ๒ สาขา

๒.๑ สาขาการศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

การศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อสงเคราะห์ บุตรหลานของประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจในพระพุทธศาสนา อันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ตรงตามในสังคม การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) การสนับสนุนการศึกษา มีความพร้อมในด้านการดำเนินงานอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ทุนอุปถัมภ์ในการดำเนินงาน มีระบบการบริหารที่ชัดเจน จริงจังและจริงจังในการฝึกอบรม

(๒) คุณภาพในการจัดการศึกษา มีทั้งหลักสูตรและกิจกรรมช่วยเหลือสังคม การบำเพ็ญประโยชน์และแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตของเยาวชน

(๓) ปริมาณของผู้สอนและผู้เรียน มีจำนวนเพิ่มขึ้นแต่ละปี จำนวนผู้สมัครเล่าเรียนและยอดผู้จบการศึกษาในแต่ละชั้นมีความสมดุลกัน

๒.๒ สาขาการศึกษาศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์

การศึกษาศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ หมายถึง การจัดการศึกษาแก่เด็กในระดับอนุบาลหรือก่อนระดับเข้าเกณฑ์ประถมศึกษา เป็นการจัดแบบให้เปล่า เป็นการแบ่งเบาหน้าที่ของรัฐบาลและประชาชน โดยไม่หวังกำไรหรือผลตอบแทน เป็นการสงเคราะห์ประชาชนอีกทางหนึ่ง และสร้างความผูกพันแก่เด็กในทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่ระยะแรกเริ่มเรียนหรือเยาว์วัย สร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้ปกครอง ในการที่วัดจัดการศึกษาสงเคราะห์แก่ประชาชนทำให้ประชาชนสำนึกและเห็นคุณค่าของสถาบันวัด

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) ความพร้อมในการจัดการศึกษาด้านอาคารสถานที่ ผู้สอน อุปกรณ์การเรียนการสอน สุขอนามัยการควบคุมดูแล และการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครอง

(๒) ความพร้อมในการดำเนินงาน ระบบการบริหาร งบประมาณที่ทางวัดสามารถจัดได้อย่างพอเพียงโดยมิหวังพึ่งเงินงบประมาณแผ่นดิน

(๓) คุณภาพและปริมาณของครูและนักเรียน สวัสดิการของครู พัฒนาการและความพร้อมของนักเรียน

(๔) งบประมาณในการดำเนินงานเป็นการกุศลอย่างแท้จริงโดยไม่เรียกเก็บค่าบำรุงหรือค่าเล่าเรียน งบประมาณอาจได้มาจากการอุปถัมภ์บริจาคภายนอก

๓. ประเภทส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนา มี ๒ สาขา

๓.๑ สาขาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศ

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในที่นี้ หมายถึง บทบาทของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์ผู้ทำหน้าที่เผยแผร์ สั่งสอนประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา จะเป็นในรูปของการแสดงธรรม การปาฐกถาธรรมการอภิปรายในหมู่ประชาชน ทั้งในกลุ่มบุคคล ทางวิทยุ โทรทัศน์ และ/หรือสื่อมวลชน ประเภทต่าง ๆ มีวารสารและหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ลักษณะการดำเนินงาน มิได้จำกัดเพียงหน้าที่ของพระสงฆ์ซึ่งมีการแสดงธรรมแก่ประชาชน มีระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน ต่อเนื่อง และหวังผลต่อกลุ่มประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นเป้าหมาย อาจเป็นประชาชนโดยทั่วไป กลุ่มเจ้าภาพ ครูและนักเรียนตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งนี้ รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแผร์ สัจธรรมด้วย พร้อมทั้งมีผลงานที่ปรากฏชัดเจน ๕ ปี

๕. ประเภทส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์

กิจการคณะสงฆ์ หมายถึง สถาบันสงฆ์ที่สามารถดำรงอยู่ได้ก็ด้วยการอุปถัมภ์บำรุงของพุทธศาสนิกชนที่มีศรัทธาตั้งมั่นในพระพุทธศาสนาและด้วยความเอาใจใส่ เป็นภาระธุระของพระสังฆาธิการในระดับต่าง ๆ ซึ่งชวนชวายเป็นหน้าที่น้อยใหญ่ เพื่อยังการพระศาสนาให้เป็นไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อยและมั่นคง โดยเฉพาะสาธุชนผู้เป็นกำลังสำคัญในการบำรุงพระพุทธศาสนา ในด้านการก่อสร้าง การศึกษา การเผยแพร่ หรือเข้ามาช่วยกิจการคณะสงฆ์ ในด้านต่าง ๆ ทั้งเป็นการทั่วไปไม่จำกัดวัดใดวัดหนึ่งโดยเฉพาะเพียงแห่งเดียวหรือหลายแห่ง และมีผลงานปรากฏชัดเจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ผู้อุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาโดยทั่วไปก็จัดอยู่ในประเภทนี้ด้วย

การพิจารณาจะคำนึงถึง

- (๑) ผลงานทั้งในแง่คุณภาพและปริมาณ ระยะเวลา ความต่อเนื่อง
- (๒) งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
- (๓) ผลประโยชน์ที่คณะสงฆ์โดยรวมจะได้รับ

๖. ประเภทสงเคราะห์ประชาชนและส่งเสริมการพัฒนาชุมชนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มี ๒ ประเภท

๖.๑ สาขาสงเคราะห์ประชาชนและชุมชน

การสงเคราะห์ประชาชนและชุมชน หมายถึง การแสดงบทบาทในการสนับสนุนส่งเสริมของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์

ในด้านการสงเคราะห์ เช่น เป็นผู้นำประชาชนและชุมชนในการบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ สงเคราะห์ผู้ขาดแคลนและยากไร้ ทั้งในรูปของกองทุนหมุนเวียน สิ่งของอุปโภคบริโภค การเย็บยารักษาแพทย์แผนโบราณ การจัดตั้งโรงพยาบาลเพื่อสงเคราะห์คนยากจน

ในด้านการสาธารณูปโภค เช่น เป็นผู้นำประชาชนและชุมชนในการพัฒนาชุมชนหรือสังคมให้ดีขึ้น สร้างถนนหนทาง สะพาน การขุดคลอง การขุดบ่อน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำ ฯลฯ

การเข้าร่วมโครงการหรือการให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการหรือประชาชนในการส่งเสริมอาชีพที่สุจริต เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ โดยมีผลงานปรากฏชัด ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) กิจกรรมการดำเนินงาน ความต่อเนื่อง คุณภาพและปริมาณงาน ความยากลำบากและระยะเวลาในการดำเนินงาน

(๒) งบประมาณที่ใช้

(๓) ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะพึงได้รับ ผลดีต่อพระพุทธศาสนาและสังคม

๖.๒ สาขาส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อม หมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ในการดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์ใหญ่ต้อย ๆ ขึ้น และหมายรวมถึง การจัดมลภาวะที่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติไปโดยเปล่าประโยชน์ โดยทั่วไปสิ่งแวดล้อมจะหมายถึง ป่าเขาลำเนาไพร ห้วย หนอง คลอง บึง แวน้ำ ลำธาร ตลอดจนทะเลและมหาสมุทร รวมถึงสัตว์ป่าต่าง ๆ ในลักษณะใกล้ตัว อาจหมายถึง การจัดหรือปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในบริเวณที่อยู่อาศัยให้สะอาด ร่มรื่น น่าอยู่ มีร่มไม้เขียวชอุ่ม ปราศจากมลภาวะทั้งเรื่องแสง สี เสียงและควันทoxicที่เป็นรูปธรรมที่สุด ได้แก่ การอนุรักษ์และการปลูกป่า การดำรงรักษาสภาพแวนน้ำลำคลองให้ใสสะอาดและไม่ตื้นเขิน เป็นต้น

การพิจารณาจะคำนึงถึง

- (๑) ลักษณะการดำเนินงาน ความต่อเนื่อง รูปแบบของกิจกรรมและกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน
- (๒) คุณภาพและปริมาณของผลงาน ระยะเวลา งบประมาณที่ใช้
- (๓) ประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานหรือคาดหวังว่าจะได้รับ ทั้งต่อสถาบันพระพุทธศาสนา

และสังคม

(๔) เป็นการดำเนินงานในประเทศไทยเท่านั้น

๓.๒ สาขาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ

เป็นบทบาทของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์ ผู้ทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ มีวัด/สำนักสงฆ์/ที่พำนักเป็นหลักแหล่งเป็นที่ดำเนินการแน่นอน มิใช่เป็นการเดินทางไปรับกิจนิมนต์หรือทัศนศึกษาเพียงชั่วคราวครั้งชั่วคราว แต่เป็นการปฏิบัติศาสนกิจอยู่ประจำ หรือเป็นคนของประเทศนั้น ๆ มีระยะเวลาติดต่อกัน ไม่ควรจะน้อยกว่า ๕ ปี มีผลงานเป็นที่ปรากฏ มีศิลาจารวัตรเป็นที่เคารพเลื่อมใสทั้งในหมู่ชาวไทยและชาวต่างประเทศในประเทศนั้น ๆ

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) มีกิจกรรมการเผยแผ่ของวัด/สำนักสงฆ์หรือบุคคลในประเทศนั้น ๆ มีการแสดงธรรม บรรยายธรรม สอนปฏิบัติสมาธิ ทั้งภายในวัดและนอกวัด ตลอดจนการบรรยายวิชาการทางพระพุทธศาสนา แก่สถาบันการศึกษาและองค์การต่าง ๆ

(๒) มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเผยแผ่ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ทั้งภายในวัดและนอกวัด เช่น การจัดประเพณีเทศกาลต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาและภาษาไทย ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีอื่น ๆ มีมารยาทไทย เป็นต้น

(๓) เป็นที่พึงทราใจแก่กลุ่มคนไทยในต่างประเทศ เป็นที่ปรึกษาหลักธรรมแก่ชาวต่างประเทศ ที่สนใจ

(๔) มีการทำวัตรสวดมนต์ มีศิลาจารวัตรอันดีงาม เป็นแบบอย่างพระสงฆ์ไทยในต่างประเทศ

(๕) มีคุณภาพและปริมาณงานเป็นที่น่าอนุโมทนา

๔. ประเภทส่งเสริมการปฏิบัติธรรม

การปฏิบัติธรรม หมายถึง การแสดงบทบาทของวัด หรือพระสงฆ์ หรือคฤหัสถ์ที่ส่งเสริมในการปฏิบัติธรรมของประชาชนอย่างเป็นกลุ่ม เป็นคณะ มีระยะเวลาและจำนวนผู้ปฏิบัติชัดเจน และเป็นกิจจะลักษณะโดยเฉพาะมุ่งถึงสำนักปฏิบัติธรรมทั้งสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน มิได้หมายถึง การเทศนาหรือบรรยายธรรมตามปกติของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์โดยทั่วไป โดยมีผลงานเป็นที่ปรากฏชัดเจน ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) กิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์หรือสำนักปฏิบัติธรรมนั้น ๆ รูปแบบและระบบในการจัดกิจกรรม ระยะเวลา และความต่อเนื่อง

(๒) ปัจจัยที่เอื้อต่อการปฏิบัติธรรมอันเป็นสัปปายะอื่น ๆ เช่น อาคารสถานที่อาณาบริเวณที่ร่มรื่น เงียบสงบ

(๓) คุณภาพและปริมาณของผู้ดำเนินการริเริ่ม ผู้เข้าร่วมปฏิบัติธรรม ผลประโยชน์ที่สังคมและพระพุทธศาสนาได้รับ

(๔) งบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) กิจกรรมและรูปแบบในการดำเนินงาน เช่น การรณรงค์เพื่อการอนุรักษ์การต่อต้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของผู้เห็นแก่ตัว การเป็นผู้นำทั้งในแง่กระทำเองและปลุกสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าและช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไว้ เพื่อเป็นศาสนสมบัติของชาติ สำหรับภายในวัดมีการอนุรักษ์และส่งเสริมรูปแบบสถาปัตยกรรมภายในวัด และจัดตกแต่งภูมิทัศน์บริเวณวัดและศาสนสถานให้ร่มรื่น สะอาด สะอาด สวมกับเป็นอารามทางพระพุทธศาสนา ควรแก่การทัศนศึกษา

(๒) คุณภาพและปริมาณงาน ระยะเวลา และความต่อเนื่อง

(๓) ประโยชน์ที่ประชาชน ประเทศชาติ และพระพุทธศาสนาจะพึงได้รับ

(๔) งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ

๗. ประเภทส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมมรดกไทยทางพระพุทธศาสนา

การส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมมรดกไทยทางพระพุทธศาสนา หมายถึง การแสดงบทบาทของพระสงฆ์หรือคฤหัสถ์ที่สนับสนุนส่งเสริม เพื่อให้มีการสงวนรักษามรดกไทยทางพระพุทธศาสนาทั้งในแง่ศิลปะและวรรณคดีขึ้น

ในแง่ศิลปะ หมายถึง การดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น ประติมากรรม จิตรกรรม และงานพุทธศิลปะอื่นๆ รวมทั้งศิลปะโบราณคดีพื้นบ้านหรือท้องถิ่นนั้น ๆ

ในแง่ของวรรณคดี หมายถึง วรรณคดีพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นคัมภีร์เก่าแก่ อยู่ในรูปแบบของศิลาจารึก สมุดข่อย ไບลาน กระจดาขสา ทั้งที่เป็นพระพุทธศาสนา นิทานพื้นบ้านที่เกี่ยวกับชาดก หรือหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ดำเนินงานอาจเป็นการสะสมรวบรวม ซึ่งมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดเป็นห้องหรือหอพิพิธภัณฑ์ได้

อนึ่ง อาจเป็นบทบาทของนักโบราณคดีที่ให้ความร่วมมืออย่างจริงจังกับวัด ในการรวบรวมและจัดตั้งห้องหรือหอพิพิธภัณฑ์ขึ้นมาก็ได้ การครอบคลุมถึงบุคคลผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ความรู้ และรณรงค์ เพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมดังกล่าวด้วย และมีผลงานปรากฏเด่นชัดไม่น้อยกว่า ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) ลักษณะกิจกรรม รูปแบบ และวิธีดำเนินงาน

(๒) คุณภาพและปริมาณ ระยะเวลา ความต่อเนื่อง ผลประจักษ์ที่เกิดจากการมีบทบาทหรือส่วนร่วม

(๓) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

๘. ประเภทสื่อมวลชนที่ส่งเสริมพระพุทธศาสนา

สื่อมวลชน ความหมายในที่นี้จำกัดเฉพาะตัวบุคคลหรือองค์การที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางมิได้หมายถึง ตัวสื่อ ภาษาที่ใช้สื่อ หรือองค์ประกอบอื่น ๆ กล่าวคือ หน่วยงานหรือตัวบุคคลซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักธรรมและจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นประจำ ต่อเนื่อง และเป็นการสร้างสรรค์จรรโลง ยกย่อง เชิดชูพระพุทธศาสนาให้เป็นรูปธรรมในโอกาสต่าง ๆ จะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ วารสาร หนังสือพิมพ์หรือสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่ขัดจารีตประเพณี ซึ่งหมายถึง บทบาทของเจ้าของหน่วยงานนั้น ๆ ที่เป็นผู้สนับสนุนให้มีรายการทางพระพุทธศาสนาขึ้น อาจเป็นผู้จัดรายการทางวิทยุหรือโทรทัศน์ หรือผู้ควบคุมเจ้าของคอลัมน์ในวารสาร/หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มีผลงานปรากฏเด่นชัด ไม่น้อยกว่า ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) บทบาทในการนำเสนอเรื่อง ซึ่งช่วยในการเผยแพร่หลักธรรมและการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ทางพระพุทธศาสนา

(๒) คุณภาพและปริมาณงาน ระยะเวลา ความถี่ และความต่อเนื่องของรายการ ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ

(๓) งบประมาณที่ใช้ ทั้งนี้ เป็นกิจกรรมโดยไม่หวังผลกำไรจากการดำเนินรายการเป็นค่าตอบแทน

๙. ประเภทสมาคม องค์กร มูลนิธิ สถาบัน และหน่วยงานที่มีกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา

หน่วยงานที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีบทบาทส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ส่งเสริมการศึกษา การเผยแผ่และการปฏิบัติธรรม เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา จัดให้มีการปฏิบัติธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมความซื่อสัตย์ กตัญญูกตเวทิตะ โดยพิจารณาในด้านการเผยแผ่หลักธรรมและการประชาสัมพันธ์ เช่น พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย สภาสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น และไม่รวมวัดซึ่งเป็นนิติบุคคล หรือหน่วยราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาโดยตรงอยู่แล้ว เช่น กรมการศาสนา เป็นต้น

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) บทบาท ลักษณะ รูปแบบ วิธีการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา

(๒) คุณภาพและปริมาณงาน ระยะเวลา ความต่อเนื่อง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ประเทศชาติและพระพุทธศาสนาจะพึงได้รับ ซึ่งมีผลต่อความสงบสุขของประชาชนโดยรวม

(๓) งบประมาณที่ได้ดำเนินการ

๑๐. ประเภทผู้ประกอบการอาชีพที่มีคุณธรรมและส่งเสริมพระพุทธศาสนา

ผู้ประกอบการอาชีพที่มีคุณธรรมและส่งเสริมพระพุทธศาสนา หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพสุจริต คือ นายจ้าง ลูกจ้าง อาชีพอื่น ๆ หรือตัวบุคคลที่มีคุณธรรม ต้องไม่ใช่อาชีพรับราชการและอาชีพครู ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นายจ้างหรือผู้ประกอบการทั่วไป ซึ่งไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบสัมมาชีพ เว้นจากมิจฉา วณิชชา คือ การค้าขายที่ผิดศีลธรรม มีเมตตากรุณาต่อคนงานและลูกจ้าง มีสวัสดิการที่ดี บำเพ็ญตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ละเว้นอบายมุข และมีศรัทธาเข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนาทางใดทางหนึ่ง หรือเป็นผู้อุปถัมภ์ บำรุงส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา โดยมีผลงานที่ปรากฏเด่นชัดไม่น้อยกว่า ๕ ปี

การพิจารณาจะคำนึงถึง

(๑) ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกต่อผู้อื่น เช่น ลูกจ้างและเพื่อนร่วมงาน ว่าเป็นผู้มีคุณธรรม เป็นที่ยอมรับของมหาชนในชุมชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ

(๒) แบบอย่างที่ดีของสังคม ความสม่ำเสมอในการวางตน ในด้านการดำรงชีวิตส่วนบุคคล และการปฏิบัติต่อผู้อื่น

(๓) บทบาทที่เข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา

.....